

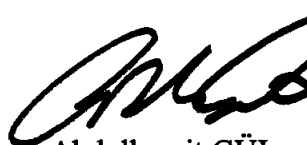
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

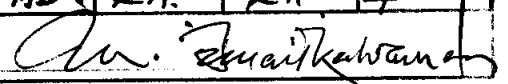
Gereğini arz ederiz. 07/07/2017

Mustafa ELİTAŞ
Kayseri Milletvekili

Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili

Abdulhamit GÜL
Gaziantep Milletvekili

Mehmet PARSAK
Afyonkarahisar Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Anayasa			
Tarih:	07 Temmuz 2017		E.No: 2/1783	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
HV	AB	R.T.	K.T.	A
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİĞİ
07 Temmuz 2017
Numara:

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI Özel Kalem Müdürlüğü	
Tarih	07.07.2017
Sayı	143271

GEREKÇE

Parlamentolar kendi çalışma usul ve esaslarını yine kendi yaptıkları içtüzükle belirler. Bu itibarla Anayasamızın 95 inci maddesinin birinci fıkrası Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarını kendi yaptığı içtüzük hükümleri ile yürüteceğini ve 88 inci maddesinin ikinci fıkrası da, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceğini hükme bağlamıştır.

Halen yürürlükte bulunan TBMM İchtüzüğü 5 Mart 1973 tarihinde kabul edilmiş, 13 Nisan 1973 tarihli ve 14506 numaralı Resmi Gazetede yayımlanmış, 1 Eylül 1973'de yürürlüğe girmiştir. 44 yıldan beri uygulanmaktadır.

İchtüzük parlamentonun yasama ve denetim faaliyetlerini yerine getirirken usul ve esasların belirtildiği, parlamentonun normatif çerçevesinin çizildiği belgedir. Parlamento tarihlerinin temel belgelerinden olan içtüzükler parlamentonun işlev ve vazifelerini yerine getirmede kolaylaştırıcı, verimliliği ve etkinliği artırıcı nitelikte olmalıdır. Bu işlev ve vazifeleri yerine getirirken parlamenterlerin uyması gereken kuralları da belirtmektedir. Buna göre içtüzükler birer teknik hukuki belge olmanın yanı sıra sosyal ve kültürel şartların ve gereklerin yansıdığı birer belgedir.

Parlamentonun, yasama ve denetim işlevini etkin ve dengeli bir biçimde yerine getirerek, siyasi ve sosyal ihtiyaçlar ve beklentileri karşılama ve devlet sisteminde istikrarın sağlanmasında en önemli etken usul ve esasa ilişkin kurallardır.

Özellikle Genel Kurul çalışma düzeni bağlamında İchtüzükte hâkim olması gereken ilke, konjonktürel olarak değiştirilebilecek nitelikte keyfi kurallar manzumesi olması değil; TBMM'nin yasama ve denetim faaliyetlerini etkin, verimli ve sağlıklı bir şekilde yürütebileceği bir çalışma düzeni ortaya koymaktır. Bu çalışma düzeni TBMM faaliyetleri açısından yeni sorunlar ortaya çıkarmayacak, verimsizliğe sebep olan mevcut sorunları giderecek, Genel Kurul'da halkın rıza ve iradesine uygun terminoloji, yöntem ve araçlarla çalışmalarını yürütebilecek olmasıdır. Elbette bu durum Meclis içtüzüğünün yaşayan hukuk alanında yer alan dinamik bir metin olduğu ve İchtüzük değişikliklerinin bu dinamizmin bir neticesi olduğu gerçeğini değiştirmeyecektir.

İchtüzük değişiklikleri parlamentonun süregiden reform ve kurumsallaşma eğiliminin bir yansımasıdır. İchtüzükte Genel Kurul çalışmaları açısından usule ilişkin belirli kuralların toplumsal, siyasi, ekonomik ve kültürel açılardan değişen şartlar karşısında olası yetersizlikleri, uygulamada ortaya çıkan problemler, işlemeyen hükümlerin değişim zorunluluğu İchtüzük değişikliklerini gerekli kılmaktadır. Nitekim İchtüzükte bugüne kadar 14 adet Meclis kararıyla yapılan değişiklikler bu zorunluluğun karşılanma gayretinin birer yansımasıdır.

İchtüzük değişikliği metni hazırlanırken 23 ve 24 üncü dönemlerde kurulan İchtüzük Uzlaşma Komisyonlarında parti gruplarının üzerinde anlaştığı değişiklikler esas alınmış ve geliştirilmiştir.

Yeni yüzyılda dünya hızla değişmekte, yeni teknolojik gelişmeler yaşanmakta ve ihtiyaçlar hızlı bir şekilde değişmektedir. Her dönemde farklılaşan ihtiyaçlara cevap verebilmek adına; daha etkin, verimli ve sağlıklı bir çalışma ortamı oluşturmak amacıyla, dün olduğu gibi

bugün de hatta gelişen dünyanın hızına ayak uydurabilmek için daha acil olarak içtüzükte yeni düzenlemelere gidilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Parlamentomuzun ülkenin sorunlarını süratle çözümü yolunda arzulanan hızda çalışmadığı aşikardır. TBMM'nin yasama faaliyetleri gerçekleştirilirken hızlı, verimli, etkin bir çalışma ortamının sağlanması kaçınılmazdır. Zaman kaybına neden olan uygulamalardan ve tekrarlardan kaçınılmalıdır. Teklif; Meclis faaliyetlerinin bu türden sebeplerle aksamasına yer vermeyecek şekilde, daha rasyonel, sağlıklı ve verimli bir çalışma ortamı oluşturmada kısmi de olsa iyileştirme sağlamak amacı ile düzenlenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 -Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 3 üncü maddesi Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun milletvekili genel seçimi kesin sonuçlarının Yüksek Seçim Kurulunca Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu kanallarında ilânını takip eden beşinci gün saat 15.00'te çağrısız olarak toplanmasını öngörmektedir. İletişim ve ulaşım imkanlarının geliştiği günümüzde bu süreye ihtiyaç kalmadığından, vakit kaybetmeden Meclisin devamlılığının ve bir an önce çalışmasının sağlanması amacıyla süre kısaltılmıştır. Ara seçimde milletvekili seçilenlerin katıldıkları ilk birleşimin başında andiçmeleri hüküm altına alınmıştır. Ayrıca milletvekillerinin andiçerek göreve başlayacağı, andiçmekten imtina eden milletvekillerinin milletvekili sıfatından kaynaklanan haklardan yararlanamayacağı, maddeye eklenmiştir. TBMM Başkanlık Divanınca geçerli bir mazereti olduğu kabul edilenler dışında yemin etmeyenler yeminden imtina etmiş sayılırlar. Böylece milletvekilliği statüsünün istismar edilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2-Danışma Kurulu oybirliği ile bir konu üzerinde tespit ve teklifte bulunur veya görüş bildirirse, siyasi parti gruplarının görüş birliği içinde olduğu bu öneri üzerinde görüşme yapılmayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Danışma Kurulunun oybirliğiyle karar alamadığı ve siyasi parti gruplarının önerilerini ayrı ayrı Genel Kurul'a getirdikleri durumlarda ise; zamanın daha etkili ve verimli kullanılarak uzun ve gereksiz polemiklere girilmemesi ve bir an önce ana gündeme geçilebilmesi için, öneriyi veren gruptan bir milletvekili beş dakikayı geçmemek üzere önerinin gerekçesini açıklayabilir. Açıklamanın ardından diğer gruplardan birer milletvekiline de isterlerse üçer dakika söz verilmesi öngörülmektedir.

Bu düzenlemeyle, İçtüzüğü'nün diğer maddelerine ve teamüllerine göre yürütülen grup önerileri üzerindeki görüşmelerin belirli bir hüküm altına alınması amaçlanmıştır.

MADDE 3- İçtüzükte belirlenen süre içerisinde komisyonda gündeme alınmayan tasarı ve tekliflerin, hükümetin veya teklif sahibinin gündeme alınmasıyla ilgili talebi bugüne kadar teamüller çerçevesinde yürütülmekteyken bu değişiklikte doğrudan gündeme alma önerisinin haftada bir kez Salı günü yapılması zorunluluğu getirilerek, teamül İçtüzük hükmü haline getirilmiştir.

İçtüzüğü'nün 37 nci maddesi uygulamasının sürekli aynı gruba mensup milletvekili ya da milletvekillerinin bu uygulamayı istismarının önüne geçilmesi ve tüm siyasi parti gruplarının katılımını da sağlamak amacıyla her hafta talep edenler arasından farklı siyasi parti gruplarından bir milletvekiline söz verilmesi yerinde olacaktır. Ayrıca bir milletvekilinin bir yasama yılında İçtüzüğü'nün 37 nci maddesinin uygulamasından bir defadan fazla yararlanmaması hüküm altına alınmakta, böylece diğer milletvekillerinin de İçtüzükle kendilerine verilen haklardan yararlanmalarının önü açılmaktadır.

MADDE 4- Yapılacak değişikliklerle Meclisin etkin ve verimli çalışmasının önünün açılması nedeniyle resmi tatile rastlamadığı takdirde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun, Salı günü saat 15.00'ten 21.00'e, Çarşamba ve Perşembe günleri saat 14.00'ten 21.00'e kadar toplanması öngörülmektedir.

Bu düzenlemeyle TBMM faaliyetlerine ilişkin milletimizin ilgi ve dikkati ile kamuoyu bilincinin artırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarının televizyondan naklen yayınlanmasındaki süre uzatılmaktadır.

MADDE 5- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık kürsüsünde Başkan ve görevli katip üyelerin kıyafetlerinde düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 6- Anayasanın 96 ncı maddesinin birinci fıkrası Türkiye Büyük Millet Meclisinin, yapacağı seçimler dahil bütün işlerinde üye tamsayısının en az üçte biri ile toplanabileceği, Anayasada başkaca bir hüküm yoksa toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verebileceği ancak karar yeter sayısının hiçbir şekilde üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlasından az olamayacağı hükmünü amirdir. Meclisin çalışmalarına başlamasında toplantı yeter sayısının aranması amacıyla yoklama yapılmaktadır. Yoklamanın elektronik oy düğmelerine basılmak veya elektronik cihazın çalışmaması yada milletvekilinin sisteme girememesi durumunda imzalı oy pusulası vermek suretiyle yapılması düzenlenmiştir.

MADDE 7- Bir milletvekili veya bakanın kendisine ait olup geçen birleşim tutanağında yer alan bir beyanın düzeltilmesini istemesi halinde istemin yazılı olarak Meclis Başkanlığına sunulması düzenlenmektedir.

MADDE 8- İçtüzüğün 63 üncü maddesinin birinci fıkrası, usul ile ilgili konuların diğer işlerden önce konuşulacağını belirtmekle birlikte müzakere açılıp açılmayacağı konusunda bir netlik taşımamaktadır. Fıkraya eklenen cümleyle, bu yoldaki istemin işleme alınması halinde bir müzakerenin açılması hükme bağlanmaktadır. Diğer taraftan, usulle ilgili tartışmaların gereğinden fazla uzamasına yer vermeyip bir an önce ana gündem maddelerine dönebilmek amacıyla konuşmacıların konuşma sürelerinde düzenleme yapılmıştır.

MADDE 9- Tasarı ve tekliflerin komisyonlara havalesi TBMM Başkanınca yapılmakta olup bu havaleye milletvekilleri oturumun başında söz alıp itiraz edebilmektedir. Ancak bu itiraz hukuki niteliği itibariyle salt beyandan ibaret olup herhangi bir sonuç doğurmamaktadır. Öte yandan İçtüzüğün 34 üncü maddesine göre bir komisyon kendi alanına girdiğini düşündüğü ancak başka bir komisyona havale edilen işin kendisine gönderilmesini talep edebilmektedir. Bu havaleye bir milletvekili itiraz etmek isterse, itirazını yazılı olarak Başkanlığa iletmesi yeterli olacaktır.

MADDE 10- Anayasa değişiklikleri hariç, kanun tasarı ve tekliflerinin tümü açık oylamaya tabi işlerden değilse en az yirmi milletvekilinin talebi halinde açık oyla, aksi takdirde işaret oyuyla yapılması düzenlenmektedir.

MADDE 11- Kanun tasarı veya teklifleri üzerinde verilen değişiklik önergelerinin hem verilmiş hem de aykırılık sırasına göre okunması Genel Kurul çalışmalarında zaman israfına neden olduğundan, önergelerin sadece aykırılık sırasına göre okunup işleme alınması öngörülmekte, aynı şeylerin iki defa okunmasının anlamsızlığı nedeniyle bir kere okunması düzenlenmektedir. Bu düzenlemeyle önergeler oturumu yöneten Başkanlık Divanı tarafından aykırılık sırasına konulup, ilk olarak maddeye en aykırı önerge okunacak ve işlemi yapılacak bu önergenin işlemi tamamlandıktan sonra maddeye daha az aykırı olan önerge okunup işleme alınacaktır. Aynı mahiyetteki önergelerden en kısa olanı okunup, diğer önergelerin sadece imza sahiplerinin adlarının okunması suretiyle birlikte işleme alınması sağlanmaktadır.

MADDE 12- Yapılan düzenlemeyle genel görüşme ve meclis araştırması önergelerinin Genel Kurulda okunması işleminden vazgeçilmekte bunun yerine verilen önerge ve özetinin milletvekillerine ve hükümete bildirilmesi esası getirilmektedir.

MADDE 13- Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 143 üncü maddesinde yapılan değişiklikle Anayasa, kanunlar ve İçtüzük gereğince işaret oyuna yahut gizli oya başvurulması

zorunlu olmayan hallerde açık oylama yapılması en az yirmi milletvekilinin yazılı istemine bağlı olması öngörülmektedir.

MADDE 14- Türkiye Büyük Millet Meclisi bina, tesis, eklenti ve arazisine silahlı olarak girenler ve Genel Kurulun çalışma düzenini ve huzurunu bozucu döviz, pankart ve benzeri materyali getiren ve kullananlara kınama cezası verilmesi öngörülmekte ve Meclisin huzurlu çalışmasına imkan sağlanmaktadır.

MADDE 15-Türk Milletinin tarihi ve ortak geçmişine yönelik hakaret ve ithamlar ile Anayasanın ilk dört maddesine aykırı beyanlarda bulunanlar, Türkiye Cumhuriyetinin Anayasa ve kanunlarda düzenlenen idari yapısı ve yerleşim birimlerine ilişkin Anayasa ve kanunlara aykırı isim ve sıfat kullananlara, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna silahlı olarak girenlere ve fiilen saldırıda bulunanlara Meclisten geçici çıkarma cezası verilmesi öngörülmektedir.

Anayasa ve yasaların devletin ruhu, milletin birleştirici unsuru olduğu bilinciyle Anayasa ve yasalara aykırı isim ve sıfatların kullanılmaması parlamento ruhuna uygun olacaktır.

Millet, tarihi süreç içinde teşekkül eden ortak değerler, kader ve gelecek duygusu etrafında toplanan, inanç, mezhep ve etnik farklarını aşkın bir topluluktur. Bu bağlamda, Türk milletinin ortak geçmişine, tarihine yönelik değerlendirmelerde eleştiri boyutlarını aşan hakaret ve ithamlar, tarihi gerçekliğin ortaya konulmasına yönelik dil ve üslubun dışına düştüğü gibi, tarihin bir devamı olan bugünkü toplumsal yapımız bakımından da kesimler için kırıcı, yaralayıcı olmakta, ortak kader ve gelecek duygusuna zarar vermektedir. Bunu önlemek amacıyla madde düzenlenmiştir.

MADDE 16- Kınama cezasına çarptırılan milletvekilinin bir aylık ödenek ve yolluğunun üçte biri, Meclisten geçici olarak çıkarma cezasına çarptırılan milletvekilinin bir aylık ödenek ve yolluğunun üçte ikisinin kesilmesi yönünde ilave bir müeyyide öngörülerek cezanın yaptırım gücünün artırılması hedeflenmiştir.

MADDE 17- Yürürlük maddesidir.

MADDE 18- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İÇTÜZÜĞÜNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR İÇTÜZÜK TEKLİFİ

MADDE 1- 5/3/1973 tarihli ve 584 karar numaralı Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğünün 3 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İlk toplantı, andiçme ve göreve başlama

MADDE 3- Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu, milletvekili genel seçimi kesin sonuçlarının Yüksek Seçim Kurulunca ilanını takip eden üçüncü gün saat 14.00’te çağrısız olarak toplanır. Bu birleşimde, önce milletvekillerinin andiçme töreni yapılır.

Andiçme, her milletvekilinin Anayasadaki metni kürsüden yüksek sesle aynen okuması suretiyle olur.

Milletvekilleri, seçim çevresi, soyadı ve adlarının alfabe sırasına göre andiçerler.

Andiçme töreninde bulunmayan milletvekilleri veya ara seçimde milletvekili seçilenler, katıldıkları ilk birleşimin başında andiçerler.

Milletvekilleri andiçerek göreve başlarlar. Andiçmekten imtina eden milletvekilleri, milletvekili sıfatından kaynaklanan haklardan yararlanamazlar.”

MADDE 2- Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğünün 19 uncu maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İktüzükte Danışma Kurulunun tespitine, teklifine veya görüş bildirmesine bağlanmış olan bütün hallerde, Danışma Kurulu, yapılan ilk çağrıda toplanamaz, oybirliğiyle tespit, teklif yapamaz veya görüş bildiremezse, Meclis Başkanı veya siyasi parti grupları ayrı ayrı, istemlerini doğrudan Genel Kurula sunabilirler. Bu durumda istemin oylanması ilk birleşimin gündemindeki Başkanlığın sunuşlarında yer alır. Danışma Kurulu önerileri görüşmesiz oylanır. Grup önerisinde ise öneriyi veren gruptan bir milletvekili beş dakikayı geçmemek üzere önerinin gerekçesini açıklayabilir. Açıklamanın ardından diğer gruplardan birer milletvekiline de isterlerse üçer dakika söz verilir. Danışma Kurulu ve grup önerileri konusunda Genel Kurulda işaret oyuyla karar verilir.”

MADDE 3- Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğünün 37 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu sürenin bitiminde, tasarı, teklif ve kanun hükmünde kararnamenin doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını Hükümet veya teklif sahipleri isteyebilirler. Bu istemler üzerine komisyon, Hükümet ve teklif sahibi beşer dakikayı geçmemek üzere söz alabilir. Genel Kurul işaret oyuyla karar verir. Bu istemler, her hafta Salı günü ayrı bir siyasi parti grubundan bir milletvekili tarafından yerine getirilmek kaydıyla bir tane olmak üzere işleme alınır. Bir milletvekili bir yasama yılında bu kapsamda bir defadan fazla istemde bulunamaz.”

MADDE 4- Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğünün 54 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Resmi tatile rastlamadığı takdirde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu, Salı günü saat 15.00’ten 21.00’e, Çarşamba ve Perşembe günleri saat 14.00’ten 21.00’e kadar toplanır. Türkiye Büyük Millet Meclisi vasıtasıyla yapılacak TV yayınında, önemli ve özel haller saklı kalmak kaydıyla bu fıkrada düzenlenen toplantı günleri ve saatleri esas alınır.”

MADDE 5- Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğünün 56 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 56-** Başkanlık kürsüsünde Başkan ve görevli kâtip üyeler koyu renk elbise giyerler. Genel Kurul salonunda bulunan milletvekilleri, bakanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı idari teşkilatı memurları ve diğer kamu personelinin erkekler, ceket ile pantolon giyer ve kravat takar, kadınlar ise ceket ve etek veya ceket ve pantolon giyerler.

Görevlilerin kıyafeti Başkanlık Divanınca tespit edilir.”

MADDE 6- Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğünün 57 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 57-** Başkan birleşimi açarken tereddüde düşerse yoklama yapar.

Görüşmeye tabi tezkerelerin oylanması ile kanunların maddelerine geçilmesi ve tümünün oylanması esnasında, işaretle oylamaya geçilirken en az yirmi milletvekili ayağa kalkmak veya önerge vermek suretiyle yoklama yapılmasını isteyebilir.

Yoklama, elektronik oy düğmelerine basmak veya imzalı pusula vermek suretiyle yapılır. Oturumu yöneten Başkan ve Divan üyeleri toplantı yeter sayısına dahil edilir.

Yoklama sonucunda, üye tamsayısının en az üçte birinin mevcut olmadığı anlaşılırsa, oturum en geç bir saat sonrasına ertelenebilir. Bu oturumda da toplantı yeter sayısı yoksa, birleşim kapatılır."

MADDE 7- Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 58 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Geçen tutanak hakkında düzeltme

MADDE 58- Bir milletvekili veya bakan kendisine ait olup geçen birleşim tutanağında yer alan bir beyanın düzeltilmesini isterse bu istemini Başkanlığa yazılı olarak verir. Bu istem birleşim tutanağına eklenir."

MADDE 8- Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 63 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 63-** Görüşmeye yer olup olmaması, Başkanı gündeme veya Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma usullerine uymaya davet gibi usule ait konular, diğer işlerden önce konuşulur.

Bu yolda bir istemde bulunulursa, üçer dakikadan fazla sürmemek şartıyla, lehte ve aleyhte en çok ikişer kişiye söz verilir. Bu görüşme sonucunda, oya başvurmak gerekirse oylama işaretle yapılır."

MADDE 9- Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 73 üncü maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu havaleye bir milletvekili itiraz etmek isterse, itirazını yazılı olarak Başkanlığa iletir."

MADDE 10- Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 81 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Anayasa değişiklikleri hariç, kanun tasarı ve tekliflerinin tümü açık oylamaya tabi işlerden değilse en az yirmi milletvekilinin talebi halinde açık oyla, aksi takdirde bu oylamalar ile maddelerin oylamaları işaret oyuyla yapılır."

MADDE 11- Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 87 nci maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Değişiklik önermeleri, aykırılık sırasına göre okunup işleme konur. Aynı mahiyetteki önermelerden en kısa olanı okunup, diğer önermelerin sadece imza sahipleri okunarak birlikte işleme alınır. Beşten fazla imzalı önermelerde ilk beş imza okunur, önerge tutanağına eklenir."

MADDE 12- Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 102 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Genel görüşme açılması, Hükümet, siyasî parti grupları veya en az yirmi milletvekili tarafından Başkanlıktan bir önergeyle istenebilir. Bu istem derhal gelen kâğıtlar listesine alınarak milletvekillerine ve Hükümete duyurulur.

Verilen önergenin metni beşyüz kelimedenden fazla ise istek sahipleri beşyüz kelimeyi geçmemek üzere önergenin özetini eklemek zorundadırlar."

MADDE 13- Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 143 üncü maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarında yer alan "onbeş" ibaresi "yirmi", ikinci fıkrasında yer alan "onbeşinin" ibaresi "yirmisinin" ve üçüncü fıkrasında yer alan "onbeşi" ibaresi "yirmisi" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 14- Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 160 inci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

"4. Türkiye Büyük Millet Meclisi bina, tesis, eklenti ve arazisine silahlı olarak girmek;"

“6. Genel Kurulun çalışma düzenini ve huzurunu bozucu döviz, pankart ve benzeri materyali getirmek ve kullanmak.”

MADDE 15- Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 161 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) ve (5) numaralı bendleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“3. Görüşmeler sırasında Cumhurbaşkanına, Türkiye Büyük Millet Meclisine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanına ve Başkanlık görevini yerine getiren Başkanvekiline hakarete bulunmak, sövmek veya onları tehdit etmek yahut Türkiye Cumhuriyetine veya onun Anayasa düzenine sövmek, Türk Milletinin tarihi ve ortak geçmişine yönelik hakaret ve ithamlar ile Anayasanın ilk dört maddesine aykırı beyanlarda bulunmak, Türkiye Cumhuriyetinin Anayasa ve kanunlarda düzenlenen idari yapısı ve yerleşim birimlerine ilişkin Anayasa ve kanunlara aykırı isim ve sıfatlar kullanmak;”

“5. Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna silahlı olarak girmek;”

“7. Fiili saldırıda bulunmak.”

MADDE 16- Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 163 üncü maddesinin başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasında yer alan “açıkça af dilerse” ibaresinden sonra gelmek üzere “izleyen birleşimden itibaren” ibaresi ve dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Disiplin cezalarında savunma, özür dileme ve kesinti"

"Kınama cezasına çarptırılan milletvekilinin bir aylık ödenek ve yolluğunun üçte biri, Meclisten geçici olarak çıkarma cezasına çarptırılan milletvekilinin bir aylık ödenek ve yolluğunun üçte ikisi kesilir."

MADDE 17- Bu İçtüzük hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 18- Bu İçtüzük hükümleri Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yürütülür.